

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

CYKLUS - POMÍJIVOST

Eva Stejskalová

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Malba

Bakalářská práce

CYKLUS - POMÍJIVOST

Eva Stejskalová

Vedoucí práce: Prof. Akad. Mal. Boris Jirků
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....
podpis autora

OBSAH

1) MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2) TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	2
3) CÍL PRÁCE	3
4) PROCES PŘÍPRAVY	4
5) PROCES TVORBY	8
6) TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	11
7) POPIS DÍLA	12
8) PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	12
9) SILNÉ STRÁNKY	12
10) SLABÉ STRÁNKY	13
11) SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	14
A) Knižní a periodická literatura	14
B) Internetové zdroje	14
12) SUMMARY	16
13) SEZNAM PŘÍLOH	18

MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Společným tématem mých prací je prolínání člověka a krajiny. Připadá mi, že člověk by nejraději zapomněl, odkud pochází, a kam se zase jednou vrátí. Jako by se skrýval před pomíjivostí, které je svědkem každý den, protože mu jasně připomíná vlastní smrtelnost. Prvním mým tématem byl portrét hračky. Malovala jsem jezerní pannu, kterou jsem našla na jaře, když roztály sněhy u Břehu Berounky. Byla nádherná, zdivočelá, z vlasů jí rostlo říční kvítí a tělo měla pokryté hnědým filmem. Později se k ní připojil ještě obraz namrzlého psa ze skládky. Z fabrikátů se staly originály. V té době se dalším mým tématem stala řeka Berounka a její okolí, zvláště jedno místo. To jsem rozvinula na dalším obraze, kde zelená louka přechází do naprosto rozdílné krajiny působící jako moře mísící se trávy s kusy naplavenin.

Téma posledního obrazu bylo zátiší, které volně navazuje na zátiší holandských a vlámských malířů 17. století. „Předměty v malířství soustředujícím se na zátiší obsahují v tomto období skrytou alegorii, buď pomíjivosti věcí tohoto světa a nevyhnutelnosti smrti (téma „vanitas“), nebo rozšířením – alegorii křesťanského umučení a vzkříšení. Tohoto významu je dosahováno užitím předmětů, většinou běžných a všedních, jež mají vedlejší symbolické významy. Vanitas (lat. doslova „prázdnota“) je marností ve smyslu nikoli marnivosti nebo ješitnosti, ale prchavosti či nicotnosti pozemského majetku. Nejspolehlivější známkou, že se takový námět v zátiší skrývá, je umrlčí lebka, „memento mori“ upomínající nás, že určitě zemřeme.“¹ „Květy, zejména s kapkami rosy, jsou v této souvislosti symboly krátkého života, a tedy

¹ HALL, James: Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění, str. 497/498

rozpadu.¹² Namalovala jsem koňskou lebku a k ní umístila na surovou dřevěnou desku hlávku salátu. Kompozici jsem doplnila květinovým dekorem šátků, který má odkazovat na mexické pojetí smrti: „Mexičané mají ke smrti až neobvykle pozitivní vztah. Smrt je prostě součástí života, a tak jako život, i smrt se musí oslavovat.“³ Smrt oslavují v den svátku Día de los muertos (Památka zesnulých). Hroby svých nebožtíků doslova obalí pestrou pokrývkou z květin a nejrůznějších předmětů symbolizujících smrt, jako jsou například cukrové lebky.

TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Při volbě tématu jsem přemýšlela, co spojuje mé obrazy a kam přirozeně směřují. Z mých úvah vyplynula již výše zmíněná pomíjivost. Uvědomila jsem si, že pomíjivost pro člověka neznamena pouze ztrátu na rovině mezilidské, kterou jsem vždy nejvíce vnímala: „Jednoho večera schýlí tvá milá hlavu a odmítne nabízený hrnek mléka, jako když novorozeně, odříznuté už od světa, odmítne prs, neboť mu mléko zhořklo. Jaksi omluvně se při tom usměje, neboť ví, že ti působí bolest, nechce-li už tvou potravu. Teď už tě nepotřebuje. A ty jdeš k oknu, abys skryl slzy. A venku před tebou je krajina. V tu chvíli pocítíš své pouto s věcmi jako pupeční šňůru. Pole ječmene, žita, kvetoucí pomerančovník, připravující potravu pro tvé tělo, slunce, jež od počátků světa roztáčí mlýn studánek. Zalehne k tobě hluk od stavby vodovodu, který má napájet město místo jiného, už opotřebovaného časem, nebo prostě drkotání dvoukoláku, nebo krok osla, nesoucího pytel. Náhle si uvědomíš ten všeobecný koloběh mízy, jež zajišťuje

² tamtéž 498

³ <http://www.national-geographic.cz/detail/obrazem-v-mexiku-umi-oslavovat-i-smrt-berou-ji-jako-soucast-zivota-35146/>

věcem trvání. A vrátíš se zvolna zpátky k lůžku. Osušíš tvář lesknoucí se potem. Tvá milá je dosud u tebe, ale už všecka zaujata umíráním. Krajina už pro ni nezpívá píseň vodovodu, ani dvoukoláku, ani klusajícího osla. Vůně pomerančovníku už pro ni není, ani tvá láska. Tehdy si vzpomeneš na dva kamarády, kteří se měli rádi. Kolikrát přišli jeden za druhým uprostřed noci, jen aby spolu zažertovali, jeden druhému poradili, či aby byli prostě spolu. A když jeden z nich odcestoval, navzájem si chyběli. Pak se však pro nějaké hloupé nedorozumění poškorpili. A když se teď potkají, tváří se, jako by se neviděli. Zvláštní však je, že ničeho nelitují. Stesk po lásce je pořád ještě láskou. A přitom to, co si navzájem dávali, jim nemůže dát nikdo na světě. Každý z nás má totiž svůj vlastní způsob, jakým žertuje, radí či prostě dýchá. Jsou tedy o cosi chudší, menší, ale nedokážou to poznat. Tváří se dokonce pyšně a jako by cosi získali, neboť teď mají víc volného času. A procházejí se okolo výkladů každý sám pro sebe. Už nepromarňují čas s přítelem! Každý pokus znovu je připoutat k sýpce, z níž čerpali svou potravu, odmítnou. Ta jejich část, která z ní žila, je totiž mrtvá, a proč by tedy měla něco žádat, když už nežije?,,⁴

Je potřeba se dostat do vyššího kontextu, líbí se mi vizualizace, kde z pohledu vnímání času vesmíru jsme jen blikajícími tečkami na zemi.

CÍL PRÁCE

Chtěla jsem vytvořit cyklus obrazů, který by vyjádřil pomíjivost, jak ji vnímám právě teď ve svém věku a ve své životní situaci. Zvolené téma je často spjato se smrtí, člověk si jako jediný na zemi tento fenomén uvědomuje. Už antičtí filozofové se snaží vyrovnat se

⁴SAINT-EXUPÉRY, Antoine de : Citadela

smrtí, toto snažení je často spojováno s hledáním smyslu života, jakési touhy po naplnění a snahou život nepromarnit.

PROCES PŘÍPRAVY

Začala jsem sbíráním skicového materiálu a úvahami, jak téma uchopit jako celek. Pár skic vzniklo na zabijačce, kterou jsem vnímala jako nezávislý pozorovatel a zobrazovala pouze to, co jsem viděla. Nebažila jsem po drastických scénách, spíše mě zajímaly struktury řezů, průhledy, kompozice, zátiší... Musím přiznat, že jsem byla fascinovaná, protože pocházím z Průhonic, které už jsou dnes spíše předměstím Prahy. Tradice zde převážně vymizely, tím pádem to pro mě bylo něco nového. Řezníci a mí moravští příbuzní se bavili mým nadšením a já jim zase záviděla jejich přirozený přístup, například když moje sestřenice míchala krev holýma rukama se stejnou chutí jako paní sládková v Postřižinách. V řezníkovi jsem viděla sochaře, když krásnýma velkýma rukama porcoval maso s neuvěřitelnou přesností.

Další inspiraci jsem našla na hřbitově v Michalových horách, kde vlivy počasí přeměnily podobu pískovcových náhrobků na minimum výrazových prostředků. Z původních náhrobků zůstaly jen symbolické náznaky a stylizace se hodně zjednodušila. Tam vznikl můj zájem o hřbitovy a kříže. Od počátku mi nešlo o oslavování křesťanských symbolů, spíše mě zaujala hřbitovní atmosféra a pomíjivost v mnoha podobách. Mimo původní funkce hřbitovů - uctívání ostatků, jsem také zachytila, jak materiály pracují v čase a vznikají úplně nové formy, které autor náhrobku původně nezamýšlel. Prováděla jsem průzkumy po hřbitovech v Plzni a okolí, sbírala fotografický materiál a několikrát malovala

přímo v plenéru. Při první návštěvě hřbitova se stojanem jsem se trochu obávala reakcí lidí, jestli nebudou pohoršeni a nebudou mít pocit, že nemám dostatečnou úctu k památce zesnulých. Byla jsem příjemně překvapená, většinou se na mě všichni usmívali a zvědavě okukovali, co maluji. Pár dědů a babiček, které tvořily většinu návštěvníků hřbitova, se se mnou dalo do řeči. Líbilo se jim, že maluji v plenéru a vyprávěli mi o plzeňských krajinářích. Až na problémy s počasím to byly moc pěkné dny.

Postupem času jsem si uvědomila, že bych chtěla obrazy nainstalovat do prostoru a vytvořit z nich objekt, který bude působit na diváka jako celek. „Relativně triviální konstatování, že celek je čímsi více nežli souhrnem svých částí a že zde dochází k vynoření (emergenci) vlastností dříve neznámých, je základní myšlenkou řady škol, např. holismu.“⁵ Uvažovala jsem o vzdušné konstrukci představující funerální architekturu v jejích hlavních liniích. Mělo jít o jakousi pomyslnou hrobku. Původně jsem na ní chtěla ukázat podobnost lidského rozporu, dualismus duše a těla. U hrobky je to podobné, představuji si ji jako formální zdi s křesťanskými symboly, které ukrývají lidské ostatky – tu individualitu každého z nás. Původně jsem chtěla do konstrukce zvenku zavěsit obrazy zachycující hřbitovní krajiny a jejich specifika a dovnitř umístit naivní kresby jako záznam čirého projevu duše. Naivní umění a Art brut a mě zaujalo už při návštěvě stejnojmenné výstavy – Art Brut v Domě U Kamenného zvonu. Ovlivnila mne i návštěva sbírky mediálních kreseb (kresby vznikající ve spiritistickém stavu) v Klenotnici v Nové Pace.

Při navrhování tvaru konstrukce jsem se snažila vyjít z reálné funerální architektury. Pátrala jsem v literatuře, ale moc pramenů,

⁵ KOMÁREK, Stanislav: Příroda a kultura, str. 76

kteřé by se této problematice přímo věnovaly, není. Chodila jsem po hřbitovech a dělala si skici hrobek, ale nebyla jsem s tvaroslovím moc spokojená. Nakonec jsem vyšla z nepravidelného osmiúhelníku, který je hodně často používáný u pomníků. Číslo osm navíc symbolizuje věčný život, což je pro pomníky dost příznačné. Hlavním prvkem stavby je kruh. Prvním impulsem pro použití kruhu byla pohlednice zachycující pohled zevnitř do kopule Katedrály sv. Dominiuse, kterou jsem si před lety přivezla z Chorvatského Splitu. Instinktivně jsem ho umístila nad hlavu své postele, uklidňoval mě a jako by zobrazený prostor kopule narušoval stísněnost prostoru našeho malého rodinného domku.

Nakonec, když byl model konstrukce hotový, upustila jsem od původní verze s naivními kresbami. Domluvila jsem si spolupráci s jednou plzeňskou školkou, ale výsledek nesplňoval mé požadavky. Jak předpovídal můj vedoucí práce Boris Jirků, děti byly snadno ovlivnitelné. I když jsem jim zadala obecné téma „Co vás zaujalo na cestě do školky?“, děti byly nepozorné, bylo nutné je neustále upoutávat rozhovorem a otázkami koho potkaly apod. Výsledek nakonec vůbec nebyl původní. Navíc mi začalo připadat celé vyjádření s naivními kresbami a kříži moc popisné.

Původně jsem chtěla obrazy zavěsit staticky do polí vznikajících mezi nosnými tyčemi konstrukce. Když jsem zpracovala model této varianty, vznikl zajímavější a hlavně dynamičtější nápad navázat provazy s obrazy přímo ke středovému kruhu a paprsky směřovat šikmo k zemi směrem ven z půdorysu konstrukce. Symbol kruhu vystihuje pomyslné zobrazení lidské existence na zemi napříč historií a to nejen lidské, ale všech živočichů, věcí a míst, vše v sobě obsahuje minulost přítomnost a budoucnost, vše

se neustále opakuje a navazuje jedno na druhé. „Kruh, kružnice, symbol univerza uzavřenosti, věčnosti bez začátku a konce, návratnosti kosmického dění (oběh nebeských těles, roční a denní doby, vegetační cyklus), klidu bez napětí a dynamiky symbolizuje nebe, v solárních představách splývá se sluncem a světlem“⁶

Obrazy zachycují situace, jež u mě vyvolaly pocit pomíjivosti, a to nejen ty, které jsem prožila, ale i ty, kterých jsem byla pouze svědkem. Od křížů a hřbitovních krajin jsem upustila, místo nich jsem namalovala symbolické výjevy každodennosti neboli záznamy obrazů běžných dnů, které mi evokovaly náboženské výjevy. „Křesťanský znalec práva Minucius Felix, který pocházel ze severní Afriky a žil v Římě, v polemice s vyznavači starých bohů napsal: Znamení kříže spatřujeme v hrubé podobě na lodích, které plují s nadmutými plachtami nebo kloužou vpřed s roztaženými vesly. Znamení kříže vzniká i tehdy, když se vyrábí jho, stejně jako ve chvíli, kdy člověk v duchu se zdviženýma rukama uctívá boha. Tvar kříže je tak z části základem přirozených poměrů, zčásti jej užíváme při svých zvyklostech.“⁷

Když jsem byla na představení Ostře sledované vlaky v divadle Alfa, na scéně bylo přítmí a já jsem si všimla nádražního umyvadla, které ve mně vyvolalo představu deskového oltáře se siluetou madony tvořenou rezem od vody. Později jsem našla na internetu fotografii z představení, na které je umyvadlo zachycené. Můj dojem musel být dílem náhodné souhry světelných podmínek a skvělých výkonů herců, což ve mně vyvolalo poetiku starých nádraží, protože na fotodokumentaci umyvadlo vypadalo jako plastová maketa s neuměle udělanou patinou. Jednou jsem

⁶ BALEKA, Jan: Výtvarné umění - výkladový slovník, str. 190

⁷ ZIEHR, Wilhelm: Kříž, str. 8

viděla v celeru rozřízlém napůl stavbu připomínající mi aztécké stavby určené k uctívání bohů. Další představou je mrtvý slepýš pojídaný ruměnicemi pospolitými. Krásný příklad životního cyklu, děsivý, ale přirozený výjev – ze starého se rodí nové. Podobný princip jsem našla v jedné zahradě v německém Frauenau – zmrzlé netykavky tvořily zvláštní geometrické obrazce, které trochu působily, že se znovu zapouštějí do země. Jako další námět jsem použila také skici ze zabijačky.

Hrobka v mých představách nebyla určená pro někoho, paradoxem je, že mi v průběhu práce umřel děda a moje oblíbená stará kočka. Měla jsem z toho divný pocit, přesto, že děda byl dlouho vážně nemocný, takže to mohlo být vysvětlení mého zájmu o toto téma. Tuto skutečnost jsem zaznamenala v obrazech. Chtěla jsem se vyhnout patosu, spíše jsem se pokusila o vyjádření pomocí alegorie nebo náznaku.

PROCES TVORBY

Jako podklady pro malby jsem zvolila eternitové šablony, které jsem našla v rozpadlém kostele sv. Anny u Tachova. Tato skutečnost krásně zapadá do konceptu celé práce. Eternit je hodně savý materiál, což bylo někdy přínosem. Nechtěla jsem povrch upravovat klasickým šepsem z křídly a balakrylu, přišla bych tak o přirozeně působící šedý povrch eternitu. Nakonec jsem situaci vyřešila podle rady vedoucího práce Borise Jirků - lakem Sportakryl. Technika je kombinovaná – převážně jsem používala akvarely a tempery umton. Protože jsou náměty hodně různorodé, nemají obrazy jednotné výrazové prostředky. Každý nese jinou informaci, jiný pohled, takže má i jinou formu, je to přirozené.

Zobrazení jsou spíše symbolickými náznaky, obrazy zde fungují jako zástupci prchavé chvíle. Moc se mi líbilo, co k tomuto řekla Adriena Šimotová v rozhovoru s Markem Ebenem v pořadu na Plovárně:

Marek Eben: „Máte nějaké téma, jaké se vám pořád vrací? Které vás třeba pronásleduje celý život?“

Adriena Šimotová: „Jako třeba velkou roli u mě hraje problém tváře, někdy potom použiji třeba i jen detail tý tváře, třeba oči, to jsem měla velký série očí nebo poslední byly ústa. A potom je to otázka prostoru a otázka paměti, to jsou dva takový důležité momenty. Takže třeba jedna série se jmenovala Paměť rodiny a byla to prostě taková rekapitulace mé rodiny. By se dalo říci vzpomínková nebo, ale nedělala jsem to podle fotografií. Prostě opravdu se mi zdálo, že se s nima můžu setkat tak když si je vyvolám z té mysli. A říkám, že nejbliž jsem tý pravdě a tý podobě, když na ně na chvíli zapomenu. Jestli mi rozumíte, jak to myslím zní to jako absurdně ale.“

M.E.: „Zní no.“

A.Š.: „Najednou, jako bych tu podobu viděla zezadu, nebo z druhé strany a když si jí vybavuju přímo z nějaké fotografie, tak je to podoba ale mrtvá.“⁸

Pro instalaci jsem nakonec zvolila univerzitní areál. Předtím jsem přemýšlela o nejvhodnějším místě a napadlo mě právě to, které bylo tématem výše zmíněného obrazu. Jde o nivu řeky Berounky. Místo by bylo ideální právě kvůli pravidelnému zaplavování nivy, kdy se projeví důsledky cyklu klesání a stoupání hladiny řeky.

⁸ ŠIMOTOVÁ, Adriena, Na plovárně, ČT2, 2. 3. 2004, 21:00

Po vytvoření konstrukce jsem si ještě hrála s vnitřním prostorem. Kruh v nás totiž může vyvolávat pocit spojení s vesmírem nad námi, pro nás dosud neprobádaným jako například černé díry. Existuje spousta teorií, jako třeba co by se stalo s člověkem, kdyby proletěl horizontem událostí, což je poslední meta, za kterou když se dostane, je nenávratně vtažen dovnitř černé díry. Díky silnému gravitačnímu působení (časoprostor mohou ohýbat tělesa se silnou gravitací - mění jak se ohýbá prostor a plyne čas) když se tělo dostane dovnitř černé díry, začne se projevovat, že na různé části těla začne působit různě silná gravitace a začne se natahovat. Čím blíže bychom se blížili do středu, tím více by nám to rvalo nohy až bychom se rozpadli na atomy. Naše ostatky potom budou uloženy v centru černé díry a to je krásné přirovnání k hrobce.

Nejdříve jsem zkoušela vytvořit určitou iluzi stínu, který se sbíhá uprostřed stavby, jako by byla konstrukce nasvícena přímo ze zhora. Toto vyvolává určitou transcendentální iluzi. Také mi to navozuje odkaz na geoglyfy (obraz vytvořený na zemském povrchu) vytvořené kulturou Nazca. Nakonec mě ještě napadl spíše takový experiment - vnést do objektu prvek pomíjivého materiálu v podobě mandly z ovoce a zeleniny. Byla by to pouze taková zkouška, jak by tento pestrý prvek působil, co by udělal s prostorem. Umístila bych ho na zem do dialogu s vrchním kruhem konstrukce, pak bych dokumentovala průběh tlení a nakonec prostor zase vyčistila. „Nejkompaktnějším modelem kosmu je hinduistická mandala - diagram představující strukturu vesmíru, jehož se používá v rituálech i jako meditační pomůcky. Mandala jako půdorys je podkladem chrámů v celém hinduistickém, džinistickém a buddhistickém světě. Kombinuje

kruh (což je původní význam slova mandala) reprezentující nebeskou oblast, se čtvercem, představujícím tvar materiálního světa na zemi.“⁹ Byl by to opravdu jen pokus, který by mohl narušit fungování celého objektu, toho jsem si vědoma. V tomto nápadu je ještě jedna skrytá pomíjivost – stavební materiál by pocházel z kontejneru na bio odpad od supermarketu. Odborně se tomuto obohacování se z popelnic říká šmelcování a na českém území má dlouhou historii. „Jednotky Špružení Šmelcu (ŠŠ) jsou dávným společenstvím s alchymistickými kořeny a symbolikou, ustaveným po roce 1508 za účelem záchrany a shromažďování opomíjených, zneuznávaných a vyhazovaných hodnot, především materiálního charakteru.“¹⁰

TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Na konstrukci jsem zvolila jako materiál bambus. „ V Číně je bambus po staletí námětem uměleckých děl. Je symbolem houževnatosti a krásy. Proč? Jak sami poznáte, jeho mechanické vlastnosti jsou výjimečné. Vždyť z bambusu se dělají výrobky od vyřezávaných miniatur až po lešení mnohapatrových staveb. Proto netrvalo dlouho a Číňané bambus objevili i jako nejvhodnější materiál na kostry svých složitých draků.

Štípání bambusu jde mnohem snadněji, než štípání dřeva. Tyč – vlastně trubku – rozštípnete nejprve napůl a každou polovinu ještě na čtvrtiny. Tvrdá očka na vnitřní straně urazíte kladivem, aby vám nevadila při další práci. Vnitřní dřeň, která při vysychání bambusu ztvrdla a zkřehla, stejně jako tenkou lesklou vrstvičku

⁹HUMPHREY, Caroline, VITEBSKY, Piers: Posvátné stavby, str. 12

¹⁰ <http://skolska28.cz/page.php?event=24>: Ajnorínův SOULAD s UPSYCHem

kůry odštípnete také. Teď teprve dostanete tyčku z čisté bambusové hmoty.“¹¹

Tyčky se dají ohýbat nad plamenem svíčky, jako to dělali staří mistři nebo dnes pohodlnějším způsobem – nahříváním horkovzdušnou pistolí. Je třeba zvolit správnou teplotu a vzdálenost horkovzdušné pistole od bambusu, aby se nespálil a zároveň dostatečně nahřál na ohýbání. Konstrukce je vytvořena převážně z rovných bambusů, techniku ohýbání jsem využila pouze na horní kruh a spojnici v čele hrobky. Spoje jsou vázané motouzem pomocí čtvercového a úhlopříčného úvazu.

Obrazy jsou namalovány na eternitu neboli azbestocementu. Z eternitových šablon se dříve dělaly střechy, byl to velice populární materiál, je levný, lehký a ohnivzdorný. Od roku 1997 je zakázán kvůli škodlivým vlastnostem azbestu na lidský organismus.

POPIS DÍLA

Výsledkem mé práce je prostorový objekt obsahující 12 obrazů na eternitových deskách. Konstrukce je vytvořena z bambusových tyčí spojených vázanými spoji, půdorys má tvar nepravidelného osmiúhelníku, stavba ústí v kruh. Obrazy jsou napnuté na provázcích v prostoru. K zemi jsou navázány asi půl metru od obvodu konstrukce a druhý konec jde skrz prostor stavby a navazuje na kruh. Stavba je namířená čelem k východu. „Mnoho posvátných budov od řeckých chrámů až po megalitické chodbové hroby je postaveno čelem k vycházejícímu slunci, jako zdroji nového života a síly. U většiny křesťanských kostelů je tomu

¹¹ BALEJ, Jan a kol.: Postavte si čínského draka 18/19

podobně. Člověk vstupuje od západu a postupuje k oltáři na východě – pohybuje se ze tmy ke světlu a ze smrti k životu.“¹²

PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Jiný přístup k instalaci obrazů.

SILNÉ STRÁNKY

Je velice těžké udělat sebereflexi, posoudit nakolik se mi povedlo vyjádřit to, co jsem chtěla a nakolik je to srozumitelné pro druhé. Musím počkat na reakce diváků. Myslím si ale, že se mi nakonec podařilo vytvořit docela působivé místo, které by mohlo člověka na chvíli vytrhnout z denního koloběhu.

SLABÉ STRÁNKY

Celkově za svou slabou stránku považuji své pochybování, které se objevuje při procesu práce a občas mě úplně ochromí. Dříve mě to vždy vyděsilo. Podobné pocity popisuje ve svých pracech Kokolia. Píše, že někdy se u něj vyskytuje až fyzická nevolnost, když stojí před čistým plátnem a má začít. Je to strach z vlastní nedokonalosti, který člověk musí překonat.

¹² HUMPHREY, Caroline, VITEBSKY, Piers: Posvátné stavby, str. 14

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA

HALL, James. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. 2. vyd. Praha: Paseka, 2008. ISBN 978-80-7185-902-4.

KOMÁREK, Stanislav. *Příroda a kultura: svět jevů a svět interpretací, aneb, Jak je to doopravdy*. 1. vyd. Praha: Vesmír, 2000. ISBN 80-859-7733-8.

BALEKA, Jan. *Výtvarné umění: výkladový slovník : (malířství, sochařství, grafika)*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0609-5.

ZIEHR, Wilhelm. *Kříž: symbol, zobrazování, význam*. Vyd. 1. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1997. ISBN 80-719-2288-9.

KOMÁREK, Stanislav. *Příroda a kultura: svět jevů a svět interpretací, aneb, Jak je to doopravdy*. 1. vyd. Praha: Vesmír, 2000. Medusa. ISBN 80-859-7733-8.

GOTT, III. *Cestování časem v Einsteinově vesmíru*. 1. vyd. Praha: Argo, 2002. ISBN 80-720-3407-3

EXUPERY, Antoine de Saint. *Citadela*,. 1984. vyd. Praha: Vyšehrad, 1984.

BALEJ, Jan, ČERNÁ, Zlata a ŠUST, Pavel. *Postavte si čínského draka*. Vyd. 1. Praha: DharmaGaia, 1998. ISBN 80-859-0544-2.

ROYT, Jan. *Slovník symbolů: Kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1998, 201 s. ISBN 80-204-0740-5.

SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika v malířské tvorbě: Malířský a restaurátorský materiál*. 113. svazek I. řady. Praha: SNTL - Nakladatelství technické literatury, 1973.

ŠIMOTOVÁ, Adriena. *Adriena Šimotová - Tvář: Slovenská národní galéria v Bratislave*. Editor Pavel Brunclík. Praha: Kant, 2004. ISBN 80-862-1770-1.

PAWSON, Des. *Uzly: praktická příručka*. V Praze: Slovart, 2006. ISBN 80-720-9797-0.

B) INTERNETOVÉ ZDROJE

<http://skolska28.cz/page.php?event=24>: Ajnorínův SOULAD s UPSYCHem

<http://www.national-geographic.cz/detail/obrazem-v-mexiku-umi-oslavovat-i-smrt-berou-ji-jako-soucast-zivota-35146>

[/http://geologie.vsb.cz/geomorfologie/Prednasky/9_kapitola.htm](http://geologie.vsb.cz/geomorfologie/Prednasky/9_kapitola.htm)

<http://www.lidova-architektura.cz/prehled-seznam/encyklopedie/azbestocement-eternit.htm>

<http://www.national-geographic.cz/detail/tajemne-obrazce-nazcave-svetle-novych-interpretaci-jsou-soucasti-labyrintu-36994>

[/http://cs.wikipedia.org/wiki/Holismus](http://cs.wikipedia.org/wiki/Holismus)

ŠIMOTOVÁ, Adriena, Na plovárně, ČT2, 2. 3. 2004, 21:00

SUMMARY

The subject of my bachelor's thesis is a cycle of twelve paintings on a topic Fleetness. In the beginning I collected materials such as sketches and photos related to given topic in order to connect them together into a series. In this phase I went to the cemetery in Michelské hory which radically influenced the direction of my work. Local gravestones had been sculptured from sandstone. The weather impact changed their form to a minimum of means of expression. Only symbolic indications remained and that is what attracted me. I started visiting more cemeteries in Plzeň and its surroundings. Gradually, I started to think about installing paintings in space and make an object which will give the viewers the impression as a whole. The concept was that it would be an airy construction representing funeral architecture in its main lines. It was supposed to be a kind of an imaginary vault as I was trying to proceed from the real funeral architecture. I started with an octagon for the basic shape as octagons are frequently used and the number eight also symbolizes eternal life. The essential element of the construction is a circle, as a symbol of eternity without beginning, end and vegetation cycle. The circle is situated in the centre of the highest construction part and to the circle there are paintings tied on ropes, askew to the ground plan pointing outwards. The construction is built by using bamboo poles tied together by ropes. The paintings are painted on asbestos roofing tiles found in the ruins of the church of St Anna near Pořejov. The paintings represent situations which gave me the feeling of fleetness accumulated during the process of work, e.g. a still life showing a slowworm being eaten by heteropters. This is a good example for a life cycle, a terrifying but natural sight indeed,

for the new is born from the old. I didn't want to display crosses and graveyard themes directly, that is why I painted “symbolical pictures of everyday life” or in other words, situations of ordinary days which reminded me of religious scenes – an Aztec temple in a halved celery, an old railway station washbasin, a figure of Madonna in rust stains.

This bachelor's thesis is an outcome of my until now artwork on the subject of human beings blending with the landscape and hiding from fleetness which reminds us of our own mortality.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Malba vlastní - Zátiší

Příloha 2

Malba vlastní

Příloha 3

Skici vlastní

Příloha 4

Malba vlastní - hřbitov

Příloha 5

Skici vlastní - zabijačka

Příloha 6

Fotka vlastní - hřbitov

Příloha 7

Fotka vlastní - hrobky

Příloha 8

Skici vlastní - konstrukce

Příloha 9

Fotka vlastní - interiér hrobky

Příloha 10

Fotka vlastní - interiér hrobky

Příloha 11

Fotka vlastní - dětské kresby

Příloha 12

Pohlednice - kopule Katedrály sv. Dominika

Příloha 13

Fotka vlastní - průhled korunou stromu

Příloha 14

Fotka vlastní - Kostel sv. Anny (naleziště eternitů)

Příloha 15

Fotka vlastní - Kostel sv. Anny

Příloha 16

Fotka vlastní - model objektu (pohled z boku)

Příloha 17

Fotka vlastní – model objektu (čelní pohled)

Příloha 18

Fotka vlastní – model objektu (pohled zezadu)

Příloha 19

Fotka vlastní – malba na eternitech

Příloha 20

Fotka vlastní – model objektu (stín)

Příloha 1

Malba vlastní - Zátíší

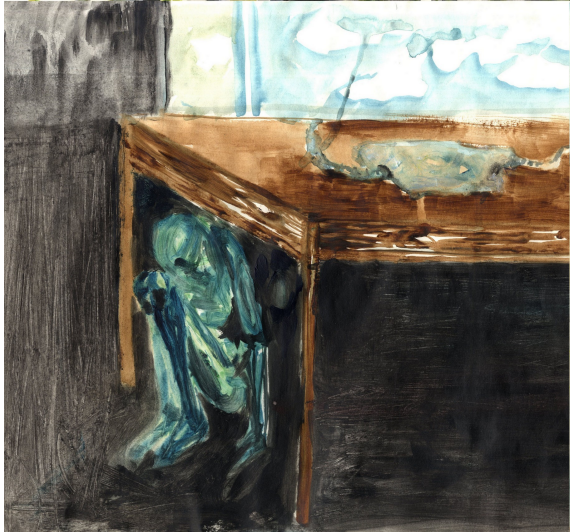


Příloha 2

Malba vlastní



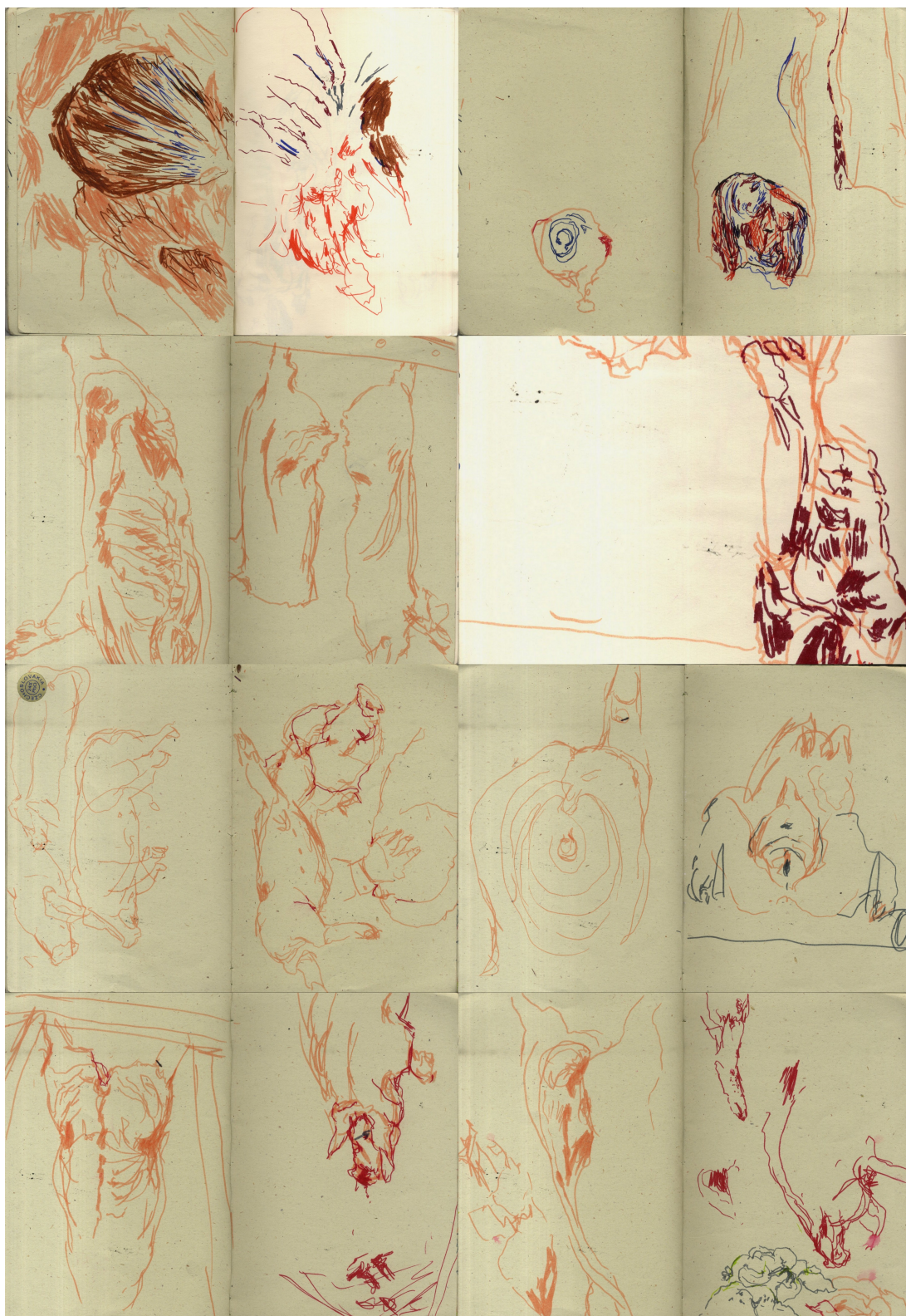
Příloha 3
Skici vlastní



Příloha 4
Malby vlastní - Hřbitov



Příloha 5
Skici vlastí - zabiyačka



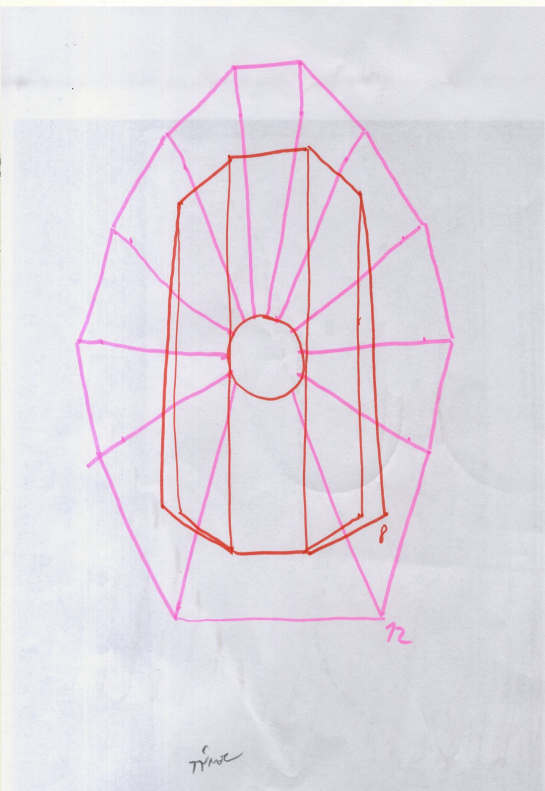
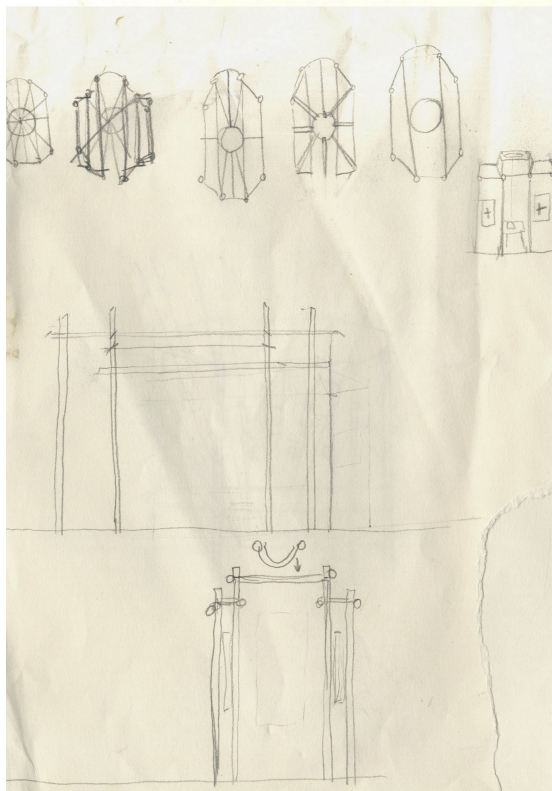
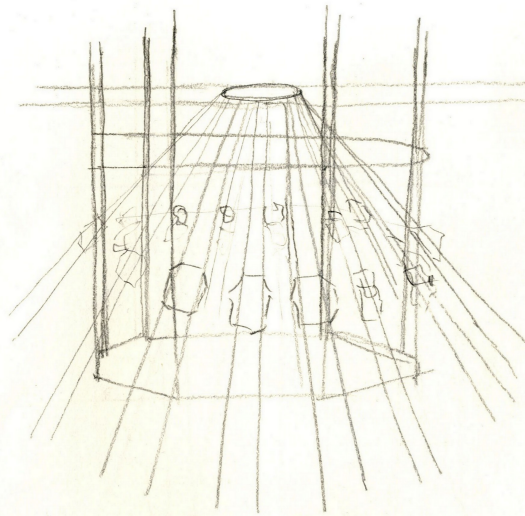
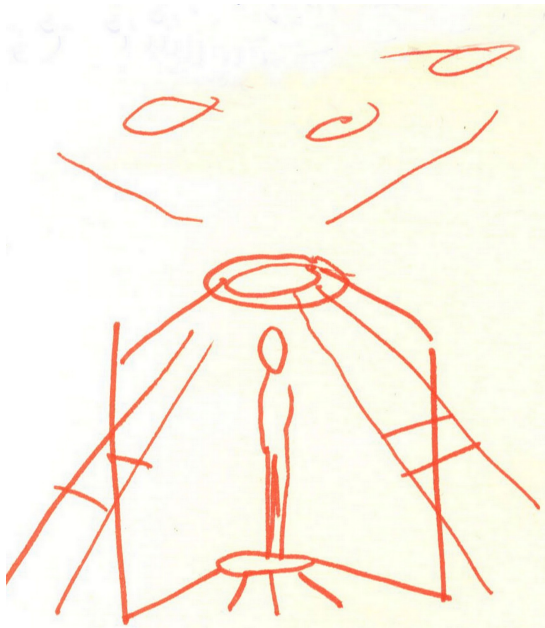
Příloha 6
Fotografie vlastní - hřbitov



Příloha 7
Fotografie vlastní - hrobky



Příloha 8
Skici vlastní - konstrukce



Příloha 9

Fotografie vlastní - interiér hrobky



Příloha 10

Fotografie vlastní - interiér hrobky

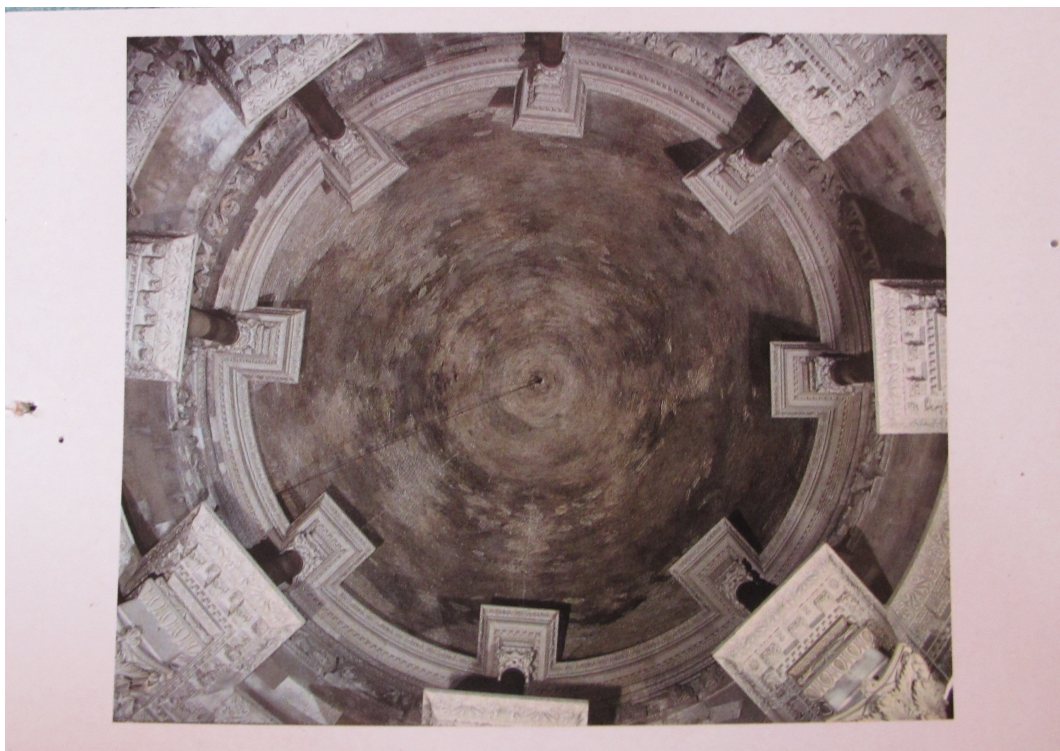


Příloha 11
Fotografie vlastní - dětské kresby



Příloha 12

Pohlednice - kopule Katedrály sv. Dominika



Příloha 13

Fotografie vlastní - průhled stromem



Příloha 14

Fotografie vlastní - Kostel sv. Anny (naleziště eternitů)



Příloha 15

Fotografie vlastní - Kostel sv. Anny



Příloha 16

Fotografie vlastní - model objektu (pohled z boku)



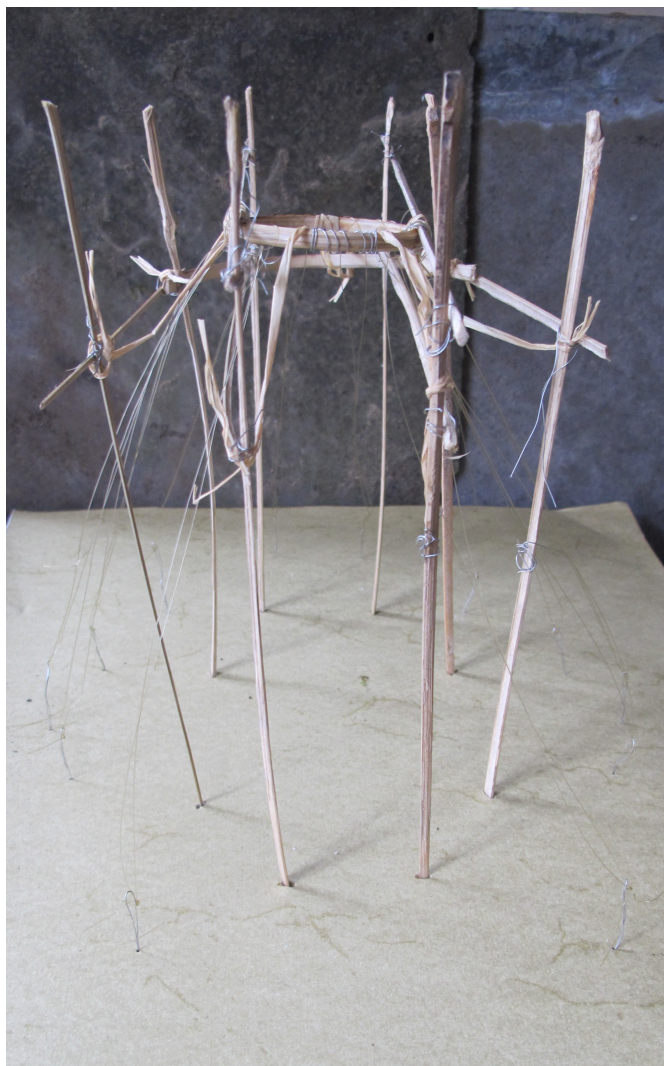
Příloha 17

Fotografie vlastní - model objektu (čelní pohled)



Příloha 18

Fotografie vlastní - model objektu (pohled zezadu)



Příloha 19

Fotografie vlastní - malby na eternitech



Příloha 20

Fotografie vlastní - model objekt (stín)

